THE LEGAL DIMENSIONS OF CYBERSECURITY WEEK 6

BILIŞIM SISTEMLERI ARACILIĞIYLA İŞLENEN SUÇ ÖRNEKLERI

OYA GÜNENDİ

BİLİŞİM SİSTEMLERİ ARACILIĞIYLA İŞLENEN SUÇ ÖRNEKLERİ

Ceza kanunlarında düzenlenen her suç bilişim sistemleri aracılığıyla da işlenebilir.

Nitelikli Hırsızlık

TCK m. 142/2-e uyarınca, hırsızlık suçunun, bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenmesi, hırsızlık suçunun nitelikli halleri arasında düzenlenmiştir.

TCK m. 142/2-e

```
Nitelikli hırsızlık<sup>(1)</sup>
```

Madde 142- ...

(2) Suçun;

• • •

e) Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle,

• • •

işlenmesi hâlinde, beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. ...

Nitelikli Hırsızlık

Örnek:

İnternet bankacılığı hesapları üzerinden paraların farklı bir hesaba transfer edilerek, çekilmesi suretiyle, kişilerin paralarının çalınması eylemleri, bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle hırsızlık olarak değerlendirilmektedir.

Nitelikli Dolandırıcılık

TCK m. 158/1-f uyarınca, dolandırıcılık suçunun, bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenmesi, dolandırıcılık suçunun nitelikli halleri arasında düzenlenmiştir ve ağırlaştırıcı sebep olarak sayılmıştır.

TCK m. 158/1-f

Nitelikli dolandırıcılık

Madde 158- (1) Dolandırıcılık suçunun;

. . .

f) Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle,

. . .

işlenmesi halinde, üç yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur. (Ek cümle: 29/6/2005 – 5377/19 md.; Değişik: 3/4/2013-6456/40 md.) Ancak, (e), (f), (j), (k) ve (l) bentlerinde sayılan hâllerde hapis cezasının alt sınırı dört yıldan, adli para cezasının miktarı suçtan elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

TCK m. 158/1-f

Bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle dolandırıcılık suçunun gerçekleşebilmesi için,

- suçun eylem unsuru olan hilenin gerçek kişiye yönelmesi +
- mağdurun hataya düşürülerek kendi veya bir başkasının malvarlığı aleyhine, sanık veya bir başkasının lehine bir işlemde bulunmaya yöneltilmesi +
- bu işlem sonucunda sanığın kendine veya başkalarının yararına haksız bir yarar sağlaması

gerekmektedir.

Dolandırıcılık

Sosyal medya üzerinden, gerçek dışı olarak, yardım talep edilmesi, yatırım teklifleri yapılması ya da romantik ilişkiler aracılığı ile para sızdırmaya çalışılması gibi filler TCK m. 157 kapsamında dolandırıcılık suçunu oluşturur.

Dolandırıcılık

Madde 157- (1) Hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlayan kişiye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası verilir.

Sahtecilik,
başka bir suçun işlenmesine aracı olan
bağımsız bir suç tipidir.
TCK'da da aracı olduğu suçlar
ayrı ayrı maddelerde hüküm altına
alınmıştır.

Oltalama (phishing), kötü amaçlı yazılımlar (malware), bilişim sistemlerine yetkisiz erişim sağlama (hacking) yöntemleriyle kimlik hırsızlığı, başkasına ait kişisel verilerin elde edilmesi ve bu yollarla dolandırıcılık...

Kimlik hırsızları, oltalama (phishing), kötü amaçlı yazılımlar (malware), bilişim sistemlerine yetkisiz erişim sağlama (hacking) yöntemleriyle sosyal medyada sahte profil veya sayfa açıp; rahatsız edici sesli, yazılı veya görsel araçlarla, kişisel ya da ticari itibarın kaybına maruz bırakabilmektedirler.

Kimlik hırsızlığı ile oluşturulan sahte profil hesaplarında, iftiraya varan yalan haber ya da yazılar yüzünden,

kişiler hakkında

soruşturma ve kovuşturma başlanması ya da idari yaptırım uygulanması halinde, iftira eden kişinin

TCK m. 267 gereğince cezai sorumluluğu doğmaktadır.

İftira

Madde 267- (1) Yetkili makamlara ihbar veya şikayette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla, işlemediğini bildiği halde, hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idari bir yaptırım uygulanmasını sağlamak için bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

- (2) Fiilin maddî eser ve delillerini uydurarak iftirada bulunulması halinde, ceza yarı oranında artırılır.
- (3) Yüklenen fiili işlemediğinden dolayı hakkında beraat kararı veya kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiş mağdurun aleyhine olarak bu fiil nedeniyle gözaltına alma ve tutuklama dışında başka bir koruma tedbiri uygulanmışsa, yukarıdaki fikralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Hakaret ve Tehdit

Yargı kararları
incelendiğinde görülmektedir ki,
Facebook ve Twitter gibi
sosyal medya üzerinden işlenen
suçların çoğunluğu
hakaret ve tehdit suçlarıdır.

Hakaret

Twitter, Facebook gibi sosyal medyada işlenen hakaret suçu,

TCK m. 125 hükümlerine göre cezalandırılır ve Bu şekilde aleni sayılabilecek alanlarda hakaret suçunun işlenmesi durumunda ceza artırılır.

Hakaret

Hakaret

Madde 125- (1) Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden (...) ⁽¹⁾ veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat ederek işlenmesi gerekir.

- (2) Fiilin, mağduru muhatap alan sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkrada belirtilen cezaya hükmolunur.
 - (3) Hakaret suçunun;
 - a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,
- b) Dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı,
 - c) Kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle, İşlenmesi halinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz.
- (4) (Değişik: 29/6/2005 5377/15 md.) Hakaretin alenen işlenmesi halinde ceza altıda biri oranında artırılır.

Tehdit

Sosyal medya üzerinden kişilerin tehdit edilmesi durumunda TCK m. 106 kapsamında cezai sorumluluk sözkonusu olacaktır.

Tehdit

Tehdit

Madde 106- (1) Bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından veya sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehditte ise, mağdurun şikayeti üzerine, altı aya kadar hapis veya adlî para cezasına hükmolunur.

- (2) Tehdidin;
 - a) Silahla,
- b) Kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle, imzasız mektupla veya özel işaretlerle,
 - c) Birden fazla kişi tarafından birlikte,
- d) Var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak,

işlenmesi halinde, fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Tehdit

Tehdit suçunun faili, sosyal medya üzerinden, kendisi tanınmayacak şekilde, örneğin sahte bir adla Facebook ya da Twitter hesabı açarak bir kişiyi ölümle tehdit ederse; failin cezası ağırlaştırılır.

Şirketler hakkında sahte gruplar kurulup, şirket yetkilisinin haberi olmadan, şirket ya da ürünleri hakkında yanıltıcı beyanlarda bulunan kişilerin de "Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar" bölümünde ve "Fiyatları etkileme" başlığı altında düzenlenen

TCK m. 237 gereğince cezai sorumlulukları doğmaktadır.

Fiyatları etkileme

Madde 237- (1) İşçi ücretlerinin veya besin veya malların değerlerinin artıp eksilmesi sonucunu doğurabilecek bir şekilde ve bu maksatla yalan haber veya havadis yayan veya sair hileli yollara başvuran kimseye üç aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası verilir.

- (2) Fiil sonucu besin veya malların değerleri veya işçi ücretleri artıp eksildiği takdirde ceza üçte biri oranında artırılır.
- (3) Fail, ruhsatlı simsar veya borsa tellalı ise ceza ayrıca sekizde bir oranında artırılır.

Haberleşmenin Gizliliğini İhlal

Kişiler arasında sosyal medya araçları aracılığıyla yapılan sesli, yazılı veya görsel haberleşme içeriklerinin, izinsiz olarak yayılması, TCK m. 132 anlamında suç oluşturmaktadır.

Haberleşmenin Gizliliğini ihlal

Haberleşmenin gizliliğini ihlal

Madde 132- (1) Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu gizlilik ihlali haberleşme içeriklerinin kaydı suretiyle gerçekleşirse, verilecek ceza bir kat artırılır.

- (2) Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- (3) Kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın hukuka aykırı olarak alenen ifşa eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (Ek cümle: 2/7/2012-6352/79 md.) İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

Haberleşmenin Gizliliğini ihlal

Örnekler:

- 1. Başkasının sosyal medya hesabına giren bir kişi, girdiği hesapta bulunan mesajları başka biriyle paylaşırsa, TCK m. 132/2 gereğince cezai sorumluluğu oluşur.
- 2. Sosyal medya hesabında, listesindeki biriyle mesajlaşan biri, bu mesaj içeriklerini, mesajlaştığı kişinin izni olmaksızın, başka birine gönderirse, TCK m. 132/3 gereğince cezai sorumluluğu oluşur.

Özel Hayatın Gizliliğini İhlal

Bir kişinin özel hayatına ilişkin sesli, yazılı ya da görsel verilerin, sosyal medya araçlarıyla yayımlanması ya da paylaşılması, TCK m. 134 anlamında suçtur.

Özel Hayatın Gizliliğini ihlal

Özel hayatın gizliliğini ihlal

Madde 134- (1) Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlal edilmesi halinde, verilecek ceza bir kat artırılır. (1)

2) (Değişik: 2/7/2012-6352/81 md.) Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Kaydedilmesi ve Yayılması

Sosyal medyada, kişilerin özel hayata ilişkin kişisel verilerinin izinsiz olarak kaydedilmesi veya yayılması, TCK m. 135 ve 136'da suç olarak hükme bağlanmıştır.

Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Kaydedilmesi

Kişisel verilerin kaydedilmesi

Madde 135- (1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kişisel verinin, siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fikra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Yayılması

Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme Madde 136- (1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Kaydedilmesi ve Yayılması

Facebook ve Twitter gibi sosyal medya araçlarında, herkesin erişimine açık verilerinin kaydedilmesi TCK m. 135 anlamında suç oluşturmayacaktır. Ancak, kaydedilen kişisel veri, izinsiz paylaşılırsa, TCK m. 136'da düzenlenen "kişisel verilerin hukuka aykırı yayılması" suçu işlenmiş olur.

Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Kaydedilmesi ve Yayılması

Facebook, Twitter gibi,
sosyal medya araçlarıyla,
izinsiz bir şekilde
başkası adına hesap açılması da,
kişisel verilerin hukuka aykırı yayılması suçunu oluşturur.

Ölmüş bir kişi adına

Facebook, Twitter benzeri bir sosyal medya aracı ile hesap açılması, sahte profil, sahte grup hesapları oluşturulması ise, TCK m. 130/1'de, "Kişinin hatırasına hakaret" suçu olarak düzenlenmiştir.

Cinsel Taciz

Bir kişiyi cinsel içerikli sözlerle veya bu amaçla görsel veriler paylaşarak rahatsız etmek, TCK m. 105'te cinsel taciz olarak hükme bağlanmıştır.

Cinsel Taciz

Cinsel taciz

Madde 105- (1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikayeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adlî para cezasına fiilin çocuğa karşı işlenmesi halinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) (Değişik: 29/6/2005 – 5377/13 md.) Bu fiiller; hiyerarşi, hizmet veya eğitim ve öğretim ilişkisinden ya da aile içi ilişkiden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

Cinsel Taciz

Cinsel taciz suçunun oluşabilmesi için failin fiziksel teması aranmamakta, mağduru

"cinsel amaçlı olarak taciz etmek", suç için yeterli görülmektedir.

Sosyal medya araçları ile çocuklarla iletişime geçen yetişkinlerin, çocukları açık seçik, yakışıksız; sesli, yazılı ya da görsel verilere maruz bırakmaları, TCK m. 226'da düzenlenen müstehcenlik suçunu oluşturur.

Müstehcenlik

Madde 226- (1) a) Bir çocuğa müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünleri veren ya da bunların içeriğini gösteren, okuyan, okutan veya dinleten,

- b) Bunların içeriklerini çocukların girebileceği veya görebileceği yerlerde ya da alenen gösteren, görülebilecek şekilde sergileyen, okuyan, okutan, söyleyen, söyleten,
- c) Bu ürünleri, içeriğine vakıf olunabilecek şekilde satışa veya kiraya arz eden,
- d) Bu ürünleri, bunların satışına mahsus alışveriş yerleri dışında, satışa arz eden, satan veya kiraya veren,
- e) Bu ürünleri, sair mal veya hizmet satışları yanında veya dolayısıyla bedelsiz olarak veren veya dağıtan,
- f) Bu ürünlerin reklamını yapan, kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

- (2) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden kişi altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.
- (3) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünlerin üretiminde çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri* kullanan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu ürünleri ülkeye sokan, çoğaltan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, ihraç eden, bulunduran ya da başkalarının kullanımına sunan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

- (4) Şiddet kullanılarak, hayvanlarla, ölmüş insan bedeni üzerinde veya doğal olmayan yoldan yapılan cinsel davranışlara ilişkin yazı, ses veya görüntüleri içeren ürünleri üreten, ülkeye sokan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, başkalarının kullanımına sunan veya bulunduran kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.
- (5) Üç ve dördüncü fıkralardaki ürünlerin içeriğini basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden ya da çocukların görmesini, dinlemesini veya okumasını sağlayan kişi, altı yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.
- (6) Bu suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.
- (7) Bu madde hükümleri, bilimsel eserlerle; üçüncü fikra hariç olmak ve çocuklara ulaşması engellenmek koşuluyla, sanatsal ve edebi değeri olan eserler hakkında uygulanmaz.

Müstehcen içerikli; sesli, yazılı ya da görsel verilerin, sosyal medya araçlarıyla yayımlanması da, TCK m. 226/2'de suç olarak tanımlanmıştır.

Çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri, müstehcen ses, görüntü ya da yazı içeren ürünlerde kullanmak da suçtur (TCK m. 226/3).